

Zygodnik.

22 Sierpnia ————— 34. ————— 1818.

*Jak Publiczność narzeka niech się mędrzec sili,
My rodaków rozerwać chcemy w nudów chwili.*

P O J E D Y N E K.

POEMA KOMICZNE W CZTERECH PIEŚNIACH.

P I E Ś Ń IVta.

Już i noc ciemną zasłonę uchyla,
Na smutnym niebie świta ranna zorza,
Coraz okropna przybliża się chwila,
Jęczy Szambelan wśród miękiego łoża,
I gdy nadzieję umartwienia słodzi,
Z trzaskiem Sekundant do pokoju wchodzi.

Był to oficer powabny i młody,
 Co rzadko kiedy zwykł się czém zajmować,
 Lubił zabawy, kobietki, i mody;
 Często też z wielkim wrzaskiem rozonować,
 Lecz mimo zalet rozlicznego tłumu,
 Miał wadę jedną . . . brak wielki rozumu.

I kiedy zwykle skończył powitanie,
 Odpiął Kapitan swój oręż niezłomny'
 A żiadłszy z gustem wyborne śniadanie;
 Kielich Szampana wyprużnia ogromny,
 Szambelan zaraz nappełnił mu nowy,
 I z temi naprzód spotyka go słowy.

„Dziś nocy całej niezmrużyłem oka,
 Dopiero z świtem sen ujął powieki,
 Cichość uspieniu sprzyjała głęboka,
 Tylko godziny bił zegar daleki,
 Wtem we śnie straszne widny i marzenia,
 Zatrwały krótkie chwile odpocznienia.

„Płynęłem razem z śmiercią niezblaganą,
 W spróchniałej łódce, po wód mętnych toni,
 Gdzie nieszczęśliwym radość jest nieznano,
 Gdzie cień ponury przystęp światłu broni.
 Porwałem sennik, w smutku i rozpacz, i
 A ten tak przyszłe mi rzeczy tłumaczy.

„Śmierć jest nieszczęściem co człowieka gnębi,
 Ciemność cierpieniem, a łód życia końcem,
 Łódka spróchniała na wód mętnych głębi,
 Smutnego zawsze zdarzenia jest gońcem,
 Jeżeli jaka osoba w niej płynie,
 Znaczy iż pewnie, kto umrze lub zginie.”

„Ty mnie od zguby będziesz dzisiaj bronić,
 Przy tobie odpór dam dzielny bojaźni,
 . . . Lecz czybyś niemógł Półkownika skłonić,
 Do powrócenia mi swojej przyjaźni,
 Hrabina zanną zostaje w rospaczy,
 Może choć dla niej łaskawie przebaczy.

„Los jest niepewny, mogę w boju zginąć,
 Na cóż napróżno mam narażać życie,
 Zgonem ja nigdy nie żądałem słynąć,
 Wolę opłacić porywczosć sowicie,
 Wolę . . .” w tem z oczu łza po łzie mu spływa
 Westchnął Kapitan i tak się odzywa.

„Półkownik pewnie niebędzie chciał zgody,
 Strzelać się musisz, bo tak honor każe,
 Wszystkie ten zwyczaj przyjęły narody,
 Krzywdę płci pięknej, krew rozlana maże,
 Niech w twoim sercu sława męstwo wzbudzi,
 Wszystko dla oka czynić trzeba ludzi.

Jego Sekundant przyjaciel mój wielki,
 W innym sposobie spełni chęci twoje,
 Wszystko uczynić gotów dla butelki!
 Wezmę go z sobą, Burgundem podpoję,
 A gdy się memi proźbami rozculi,
 Może przyrzeknie broń nabić bez kuli."

„Myśl twoja piękna i bardzo chwalebna,
 (Szambelan mocno ucieszony rzecze),

„Zawsze jest jednak ostrożność potrzebna,
 Niech nikt zamiarów naszych niedociecze,
 Uczy nas rozum, uczy doświadczenie,
 Iż lepiej zawsze zachować milczenie.

Idź, niech ci nieba sprzyjają łaskawe,
 Skłoń Sekondanta do tajnej ugody,
 Wiem iż pomyślnie ukończysz tę sprawę,
 Daleś swej nieraz zręczności dowody !!"
 Tak Cezar, kiedy podbić świat zamierzał,
 Los swój i siebie sternikom powierzał.

Kapitan izbę z pośpiechem porzucił,
 Wojciech na kawę prosi Szambelana,
 Bo się był wielce zmartwił i zasmucił,
 Że filiżanka stała nietykana,
 Zadość uczynił Pan jego życzeniu,
 I wypił kawę w jednym oka mgnieniu.

„Weź pistolety (rzekl) Kuchenrajtera,
 Potrzeba do nich wkręcić skalki nowe,
 Stangret niech konie za kwadrans ubiera,
 Sanki do drogi przeznaczam ponsowe,
 Sekret zalecam najściślej zachować,
 Dzisiaj się o pierwszej mam pojedynekować!!!

„Rozważ Pan, (rzecze Wojciech zapłakany)
 Jak wielkie w boju jest niebezpieczeństwo?
 Kochasz Hrabinę, i jesteś kochany,
 Wkrótce was może połączy małżeństwo,
 A nuż Pan ranny umrze, lub też zginie,
 Ona się zmartwi, a mnie szczęście minie,

„Wolę nad cętnar sławy, łut rozumu,
 „Lepiej się żenić i majątnym zostać,
 Niż pośród pochwał i uwielbień tłumu,
 Za jakieś fraszki kulę w głowę dostać.
 I chociaż w zdaniu może i pobłędzę,
 Od srebrnych trumien lepszą chatkę sędzę,

„W Bogu mam ufność, przyjdą takie lata,
 Gdy Polak hańbą poczytywać będzie,
 Krwio zbroczyć dłonie swojego współbrata,
 A jeśli szabli zwyciężkiej dobędzie,
 Doświadczyć wrogi odwagę zdziwieni,
 Jak drogo wolność i ojczyznę ceni!

Próżno wał morski tłucze skalę twardo,
 Nigdy w jej wnętrze nie wsoczą się wody,
 Rady zbawienne z śmiechem i pogardą,
 Starego sługi Pan odrzucił młody,
 I gdy do drogi Wojciech rzeczy składa,
 Dzielny Kapitan do pokoju wpada,

A że się winem porządnie uraczył,
 Wysokość schodów przeklina i łaje,
 Potem mu bardzo zwięźle wytłumaczył,
 „Że tamten z chęcią na wszystko przystaje,
 Porwał szambelan kielich pół-garcowy,
 I rzekł: „do ciebie Ulisesie nowy!

Wielki Batory gdy gromił Gdańszczany,
 Mówią iż zawsze pijał na ochotę,
 Pilo Rycerstwo, z Panami Hetmany,
 Nawet Bolesław tłukąc bramy złote,
 Jeśli podaniom kto ludu uwierzy,
 Z trunkiem odwagę lał w serca żołnierzy.

Tak piękne mając przed sobą przykłady,
 Dane potomkom od tak wielkich ludzi,
 Któżby w ich niechciał postępować ślady,
 Lepsza rzecz stara, nowością nie ludzi,
 Łyknął Szambelan duszkiem kielich wina,
 Pić i Kapitan z kolei zaczyna.

Toczę się klótnie, sprzeczki i rozprawy,
 O modach nowych, krojach i kolorze,
 Kto z krawców w mieście większej dopnie sławy
 Dalej o ponczu i Restauratorze.
 Przytem butelka coraz się wysusza,
 W tem ich rozmowy brzęk dzwonków zagłusza,

Sadza Szambelan w sanki przyjaciela,
 Błyszczo się bronzem obciążone szory,
 Stangret mu lejce błękitne udziela,
 Wziół w łeb batogiem bialo-nożka skory,
 Twarde podkowy o bruk iskry sypią,
 A pod saniami zmarzłe śniegi skrzypią.

Miasto się oku w szarej mgle ukrywa,
 Nikną w obłokach wież wyniosłych szczyty,
 Tylko Wilanów z dala polyskiwa,
 W którym ród w Polsce mieszkał znamienity,
 Próżno mu tysiąc piękności rozwija,
 Szambelan w locie bystrym go pomija.

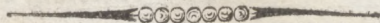
Zatrzymał konie zdyszane w Jeziernie,
 Pod sławnej karczmy oberwanym dachem,
 Której wiozania nadpsute niezmiernie,
 Nieraz podróżnych napępiały strachem,
 I w samych wrotach na wstępie spotyka,
 Wraz z Sekundantem swego przeciwnika,

Wytknięto w prędcę równoległe mety,
 Staje Półkownik i Szambelan śmiały,
 Świecąc się trafne w ręku pistolety,
 Dym buchnął z ogniem... dwa słyhać wystrzały
 ... „Dosyć już tego rzekł Szambelan młody,
 Pójdź Półkowniku, przystąpmy do zgody.”

Na to Półkownik z flegmą się odzywa,
 „Wspaniały umie walczyć i darować,
 Zemsta udziałem podlej duszy bywa,
 Ucz się jak ludzi honoru szanować,
 Nie szukam sławy w spół-rodaka zgonie.
 (To rzekł) i podał mu przyjazne dłonie.

Szacowna zgodo, drogi niebios darze!
 Tobo narody w szczęściu trwały wieki,
 Ty wojny gasisz w szalonym pożarze!
 Bez zgody zginął Rzym, Polska i Greci,
 Tobo z popiołów martwych Polak ożył,
 I na twym łonie dziś nadzieje złożył!

FERDYNAND CHOTOMSKI.

WSZYSTKO NA ŚWIECIE PRZYPADEK. ...

Powieść.

(Dokończenie.)

Gdy Kapitan skończył mówić, zabrał głos bogaty Kanonik: „Miałem bardzo ubogie probostwo, w nim ogródek pełen wisien. Może przypominacie sobie jak od młodu wiśnie lubilem: Zwykłem był jadać je z taką chciwością, że nawet pestki połykałem. Pokim był młody, nic mi to nie szkodziło, ale pewnego roku gdy ogródek mój niezmiernie obrodził, jadłem tyle wisien, iż zachorowałem. Stałem się ponurym, Hipokondrykiem, niemogąc dojść przyczyny mego cierpienia. I doktorzy przyczyny dojść nie mogli; osądzili nawet, iż to była choroba zwyczajna uczonym, i że jej dostałem przez zbytne zagłębianie się w naukach. Kazali mi jechać do wód; ale będąc ubogi wolałem zapisać sobie wody Pirmonckie. Szczęściem nadeszły wtedy, kiedym już był zupełnie zdrow. Postawiłem je w piwnicy, i wkrótce o nich zapomniałem.”

W pół roku po tém zdarzeniu ogłoszono nową Taryfę Cel, w której między innemi zagranicznymi

towarami, zabroniono także wprowadzać wodę Pirmoncką. Była to przerażająca wiadomość dla naszego Biskupa, któremu lekarze wyraźnie zapowiedzieli, iż w następującym roku stanie przed Konsystorzem Anielskim, jeżeli natychmiast wód Pirmonckich używać niezacznie. Niemożna ich było nigdzie dostać. Chcąc je zapisać trzeba było prosić o pozwolenie, trzeba było czekać długo, a że Pirmont daleko leży, łatwo zatem mógł Biskup przewidzieć iż może mu ta pomoc nadejść, w dzień pożegnania się ze światem. Dlatego skarżył się głośno. Właśnie w tedy podałem się bez nadziei na bogate probostwo. Dowiedziawszy się czego Biskup żąda, ofiarowałem mu zapomnianą wodę, i we dwa tygodnie otrzymałem żądane miejsce."

„Mnie (rzekł Bankier) szło źle z początku. Byłem staranny i punktualny, nie miałem jednak kredytu. W tém zdarzała mi się pomyślna okoliczność w której łatwo mogłem w przeciagu trzech miesięcy zyskać sto procentu, gdybym miał 5,000. czerwonych złotych. Ale skądże ich wziąć? Postanowiłem pożyczyć je u jednego bogatego kupca dawnego przyjaciela mojego ojca. Bardzo mnie zimno przyjął. Chciałem go przypuścić do spółki. Nadaremnie wystawiałem mu korzyść jaką z tąd odniesiemy. Żądał odemnie kaucji której dać nie mogłem. Długo cho-

dziliśmy po pokoju. W tym spostrzegłem na posadze szpilkę, podniosłem ją i włożyłem w irak; bom się przyzwyczaił od młodości niczym niegardzić. Bogacz zastanowił się, spojrział na mnie z zadziwieniem, i rzekł: „Dam ci 5,000. dukatów.”

„Tego momentu wypłacił mi tę sumkę, niewymagając już kaucji. Niemógłem wtedy dociec dla czego tak nagle swój sposób myślenia odmienił. Gdy po trzech miesiącach, odniosłem mu pieniądze które mi wielki zysk przyniosły; oświadczył mi: iż podjęcie szpilki, dało mu dobre mniemanie, o mojej gospodarności. Bez tej szpilki byłbym żadnej od niego nie dostał pomocy; do tych czas byłbym biedo-
szem.”

Fauya marghaba.

„Tak jak ja, gdyby nie kopyta końskie (rzekł E. bogaty dziedzic.) Stary mój wuj, który w Indjach niezmierne zebrał bogactwa, bardzo się rozgniewał na biedną moją matkę, siostrę swoją rodzoną, iż przed dwudziesto kilka laty, z miłości ku memu ojcu wzgardziła ręką jednego z jego przyjaciół. Nadaremnie wszelkich używała środków ażeby go ulagodzić, ten człowiek dawniej szlachetny, stał się zaciętym i nieprzeblaganym, i testamentem wszystkie dobra ubogim zapisał. Niewolno mi było pokazać mu się na oczy, i nie miałem do tego najmniejszej ochoty.”

„Pewnego dnia odprawiał Księżę *** wielką rewję na łące przyległej pięknemu letniemu domowi mego Wuja, do którego się na śniadanie zaprosił. Aby się stać godniejszym tego honoru, przeciwko swemu zwyczajowi, wsiadł stary na konia i w mięszał się między świtę Księżęcia, niemógł jednak tak prędko jechać jak tego różne ewolucje kawalerji wymagały. Pewnego razu o mało go nie rozjechali. Uniknął wprawdzie niebezpieczeństwa, ale koń jego który się strzelania przelękł, uniósł go między tłum widzów, wspiął się, i różne zaczął czynić skoki. Niektórzy z patrzących chcieli go przytrzymać za cugle. Znalazłem się blisko konia, i właśnie wtedy kiedym go chciał schwytać, uderzył mnie w bok kopytem z taką mocą, iż padłem bez zmysłów.”

„Odzyskawszy przytomność, ujrzałem się w pięknym pokoju, na wygodném łóżu. Lekarze i cyrulicy kręcili się koło mnie, a stary mój Wuj najwięcej okazywał mi starania. Nieznał mnie wcale, ale ta myśl, iż może z jego przyczyny stanę się wiecznie kaleką, obudziła w nim nadzwyczajną czułość.

„Dopiero drugiego dnia, gdym się już miał cokolwiek lepiej, spytał się o moje nazwisko. Niechciałem się odkryć, podałem się za cudzoziemca. Uzdrawienie moje postępowało z wolna. Codziennie kilka godzin trawił stary przy moim łóżu, potem na-

wet i całe dnie. Staralem się ująć go sobie, i nadspodziewanie udał mi się ten zamiar. Kiedym przychodził do zdrowia, dał się z tym słyszeć, iż radby mnie przybrać za syna, i zatrzymać przy sobie. Wzruszony ucałowałem mu rękę, oświadczyłem mu bojaźń moją, iż jeśli mu prawdziwe moje nazwisko wymienię, odrzuci mnie pewnie. Zastanowił się nieco. Wyjawilem mu imię moje. Wzruszyło go to wyznanie. Łza skropiła jego oko. Uściskał mnie, i odesłał do matki. Przez dwa lata w najlepszym żyliśmy porozumieniu. Niezadługo umarł, zostawiając mi wszystkie bogactwa swoje, i tego konia któremu wszystko winienem, i któremu codziennie sam obrok noszę.”

Pozostał jeszcze F. który się miał za naj szczerze śliwszego, i sprawiedliwie, bo posiadał piękną dobrą i bogatą żonę.

„Julja R. (zaczął opowiadać) dawno mi się podobala, ale była bogatą, a co najgorsza oziębłą na wszystkie grzeczności które jej okazywałem. Gdyby nie ćwiarteczka papieru, dotąd niebylibyśmy z sobą złączeni.”

Raz na balu stałem blisko Julji. Przypadkiem walcząc z pewnym Oficerem wypadła jej z za piersi mała ćwiarteczka papieru. Trzpiot jeden dawny mój znajomy, przyskoczył, podniósł papierek,

przeczytał go, zaczął się śmiać i przybliżywszy się do Julji za którą stała jej matka, zawołał: „Pani zgubiłaś ten papierek. Lubo jest mały, wiele jednak zawiera. Niechciałbym go Panię pozbawić.”

„Julja stanęła w ognjach, matka spoglądała się na nią z zadziwieniem pomieszczanem z gniewem. Natychmiast przedsięwziółem uwolnić Julję z tak przykrego położenia, i właśnie wtedy, kiedy już matka wyciągała rękę do odebrania papierku od trzpiota, wyrwałem mu zdobycz i rzekłem: „Moj Panie! ja zgubiłem ten papier.”

„Darujesz że ci nie uwierzę. Wszakże sam na moje własne oczy widziałem

„Lepiej było nie czytać cudzej tajemnicy. Ta kartka do mnie należy. Jest to mój sekret. Spodziewam się, że go przed nikim nie wyjawisz.”

Wyrzekłem te słowa z przyciskiem, i odszedłem. Młody trzpiot nie miał ochoty dalej rozcierać tej rzeczy i dotrzymał sekretu.

Spojrzenie które potem na Julję i jej matkę rzuciłem, przekonało mię, iż dokazałem swego. Matka zdawała się być spokojną, a w oczach córki które często spotykały się z moimi, wyczytałem podziękowanie.”

„Ciekawy byłem co się w bileciku znajduje; u-
dałem się do bliskiego pokoju i przeczytałem te słowa:
„Jutro o dziewiętej godzinie wieczorem, na schodach
które do ogrodu prowadzą, będzie ostatnie nasze po-
żegnanie.”

„Jakieś rendez-vous pomyślałem sobie; ale
jakżeż się odbędzie? Czyliż matka spuści ją z oczów?
czyliż trzpiot który ten bilet przeczytał nieuda się
na ogrodowe schody? Postanowiłem usunąć wszy-
stkie przeszkody, i ułatwić Julji widzenie się z ko-
chankiem.”

„Matka Julji bardzo lubiła Lombra, ale że się
kłóciła nieznośnie, nikt przeto niecheiał z nią grać.
Chciałem na ten raz uczynić z siebie ofiarę i nazajutrz
przyszedłem do niej wieczorem. Po krótkiej rozmo-
wie ofiarowałem partję Lombra, którą jak naj-
chętniej przyjęła. Szczęściem znajdował się u niej i
młody trzpiot; tak więc we trzech zasiedliśmy do
kart. W prawdzie wymawiał się z początku, ale
naleganiom matki Julji musiał nakoniec ustąpić. Wy-
czytałem w oczach wchodzącej Julji wielką niespokoj-
ność, ale gdyśmy już grać zaczęli rozjaśniała jej twarz.
Kilka godzin grę przetrzymałem. Wkrótce Julja
znikła z pokoju, a ja matce ciągle pozwalałem wy-
grywać.

„Dopiero koło jedenastej godziny wstaliśmy od
stolika. Gdy wracał do domu, zatrzymał mnie ten
sam Oficer z którym wczoraj Julja tańcowała. Bar-

„Dziś mnie prosił abym mu kilka minut poświęcił. Poszedłem za nim do ogrodu. Gdyśmy już byli sami, uściskał mnie serdecznie i rzekł: „Przez szlachetne postępowanie twoje, pozyskałeś zupełną ufność moją. Z wszystkim ci się zwierzę. Kocham Julję i jestem wzajemnie kochany. Majątek jeden sprzeciwia się połączeniu naszemu. Julja jest bogata, ja jestem ubogi. Oświadczyłem się matce, ale mi odmówiła. Jutro rano jadę do wojska z mocnym postanowieniem albo zasłużyć na kochankę, albo ponieść śmierć. Ostatnie pożegnanie twojej wspaniałomyślności winienem. Chciej jej dopełnić i uczyni mi jedną jeszcze łaskę.”

„Z ochotą.” (odpowiedziałem wzruszony stanem tego godnego oficera.)

„Prosił mnie, abym pozwolił adresować do siebie listy, które będzie pisał do Julji; bo nie miał takiego przyjaciela któremu by mógł zupełnie zaufać. Obiecałem uczynić zadość jego życzeniu. Odprowadziłem go nazajutrz o dwie mile. Zawarliśmy z sobą wieczną przyjaźń. Uścisnęliśmy się jeszcze raz, i ruszył w drogę.

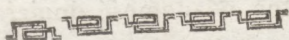
„Pomyślny Lombr dla matki Julji, ułatwił mi częste bywanie w jej domu. Na wszystkich balach i kompanjach brała mnie za towarzysza gry, i co dzień bardziej mnie lubiła. Mogłem więc łatwo oddawać

Julji listy od kochanka. Przytém miałem sposobność zapatrywać się codziennie na jej wdzięki, i poznać przymioty jej duszy i serca. Z początku była dla mnie obojętną, ale powoli okazywała mi coraz większe zaufanie jak siostra bratu. Często pozwalała sobie ze mną małych wolności, które miłości mojej pochlebiały. Czasem zostawała sam na sam ze mną, czasem żartowaliśmy z siebie. Te drobne okoliczności zdawały się jej mało-znaczącemi, ale mnie wróżyły, iż stan mój wkrótce się pomyślnie odmieni. Cztery miesiące trwało to potajemne nasze porozumienie. Kampanja zbliżała się do końca. Kochanek Julji został Pod-półkownikiem. Listy jego oddychały radością prędkiego powrotu. Niemiałem dość mocy oczekiwać na tę przykrą dla mnie chwilę ich połączenia, już porobiłem wszystkie przygotowania do odjazdu, gdy nagle przyszła pogłoska, iż Pod-półkownik W. zginął w ostatniej potyczce.

„Tę smutną wiadomość donieść Julji, stało się jedną z najprzykrzejszych rzeczy w mojem życiu. Nie potrafię opisać jej smutku. Nie starałem się ją pocieszać, owszem dzieliłem jej łzy; tysiąc razy odczytywaliśmy wzajemnie jego list ostatni, i zawsze rozciągaliśmy się nad jego pochwałą. Tym sposobem utorowałem sobie drogę do jej serca. Trwało to rok. Powoli oschły łzy, listy rzadziej były czytane, rozpacz ustąpiła miejsca boleści, a boleść uspokojeniu.

Uważała mnie za swego wiernego i stałego przyjaciela. Słodkie przyzwyczajenie się do mnie, coraz bardziej się ustalało. Stałem się potrzebnym Julji. Okazywałem na koniec przywiązanie i miłość moją naprzód przez lekkie oznaki, potem przez pół słowa które z początku westchnieniem, potym przyjaznym wzrokiem nagradzane były. Na koniec zajaśniał dzień szczęśliwy, w którym zajęłem w jej sercu miejsce Podpółkownika. Dzięki zgubionej ćwiartce papieru."

Wszyscy przyjaciele porwali kielichy i wesołe spełnili toasta: „Utrzymuję (rzekł B.) iż gdyby każdy któremu się dobrze powodzi, chciał dochodzić źródła szczęścia swojego, natrafiłby, podobnie jak my, na szpilki i pajoki."

U C I N K I.

przez Antoniego Goreckiego.

Do pewnej piękności.

Boże! niedokończone to dzieło twojej ręki,
Albo daj lepsze serce, albo odbierz wdzięki.

Na Wenerę marmurową.

Ta Bogini do twojej kochanki podobna,
Tak jak ona milcząca, jak ona nadobna,
Jednakże w tém milczeniu przyczyna odmienna,
Twoja milczy że mądra, a ta że kamienna.

w Imienniku.

Sto kart przyjaciół! lepiej ten wydatek próżny,
Tym co przez nich zgubieni, rozdać na jałmużny.

Na J.L. i M.L. Braci, Doktora i Księdza.

Jeden drugiego zawsze zwykł wspierać w potrzebie,
Pierwszy ludzi zabija, a drugi ich grzebie.

Ferdynand CHOTOMSKI.

T E A T R N A R O D O W Y.

Balet. Nie wspominaliśmy dotąd, o nowo przybyłych z Paryża tancerzach, chociaż już kilka razy występowali na scenę, ponieważ nie widzieliśmy ich w zupełnym składzie.

Zaprzeszłego, czwartku wystawili pierwszy raz nowy balet pod tytułem: *N o w a o s a d a T e r p s i c h o r y n a d W i s ł ą*. Kto sobie przypomni świetne czasy STANISŁAWA, ten powie zapewne, iż dawna *O s a d a*, założona wspaniałością Monarchy, była okazalszą, ale gorliwość Rzędecy Teatru wróżyć nam każe, że i nowa z czasem dosięgnie dawniejszej.

Z przybyłych Artystów, najkorzystniejszym naszym byciem jest JPan **TIERRY**, który przez lat kilka, był dyrektorem baletu, na jednym z Teatrów Paryskich; w pięknej jego postawie i poruszeniach widać lekkość i naturalność. Też same przymioty są udziałem JP. **Maurice** i **Panny Karoliny Bizos**; **Panna Adèle Louis** więcej od nich posiada sztuki, i pewnej powagi. W wystawionym balecie, uważać można było skutki nauki przybyłych tancerzy. Państwo **Bernardello** wie wyuczili młodzież dramatyczną sztucznych

skoków i żywości w poruszeniach, JPan Tierry przykłada się najbardziej do tego, aby im wdzięk nadał.

Wyznać należy, iż nadzieję baletu naszego są: JPanny Polichnowska i Mierzyńska, pierwsza figurę i ułożeniem, druga żywością i wyrażeniem gry celuje.

Osnowa nowego baletu jest następująca.

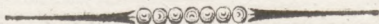
Za podniesieniem zasłony, widać młodych pasterzy wykonywających różne tańce narodowe. Jedną z pasterek, (JP. Polichnowska) jakby natchnioną, pokazuje towarzyszkom swoim, większą lekkość w coraz odmiennych skokach, i chce ich do podobnych zachęcić. Starają się ją naśladować, ale zawsze są dalekie od wzoru.

W tym zstępuje z niebios swawolny Merkury, mięsza się między tańczących, i różne do pasterek czyni zaloty. Pasterze zazdrośni chcą go wypędzić ale ledwo się jego kija dotknęli, zaraz sen ich umarza. Ze wszystkich pasterek, najbardziej się podoba Merkuremu młoda Julja (JPanna Mierzyńska). Widząc to inne uciekają. Merkury korzystając z tej pory, wyraża jej swoją miłość, i po tkliwych oświadczeniach zyskuje wzajemność.

Powracają pasterki i budzą uśpionych. Ludmiła uczy ich znówu skoków ale napróżno; wzywa

wieć pomocy Bożka sztuk pięknych. Otwiera się Olimp, zstępuje APOLLO otoczony Muzami; TERPSICORA i EUTERPE, okazują prawdziwe piękności swej sztuki; ośmieleni Pasterze idą za ich przykładem, a obraz ogólny balet zakończy.

Muzyka do tego baletu jest układu JP. KURPIŃSKIEGO.

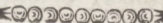
W I E R S Z.

do JPanny Polichnowskiej
wystawiającej Ludmiłę, w Nowej Osadzie
Terpsychory.

O ty! droga nadziejo Polskiej Terpsychory,
Co z taką starannością piękne chwytasz wzory.
Czemużem rymotwórczą nie natchniony siłą,
Bym cię godnie pochwalił nadobna Ludmiło.

Ledwo rok temu minął, gdyś jeszcze nieśmiała,
Najpierwszy raz dopiero twych sił doświadczała,
Już twa postać i pilność kazały nam wróżyć,
Iż potrafisz na dzięki rodaków zasłużyć.

Już ci się Polskie tańce wydały ciężkiemi,
 Zapatrując się w ślady mistrzów Włoskiej ziemi,
 A łącząc do zdatności i nauki chciwość,
 Umiałaś ich przejmować i lekkość, i żywość.
 Ilekcioć się w równiennic pokazałaś gronie,
 Widząc cię, coraz głośniejszą przemawiały dłonie.
 Lecz ileż masz korzyści z nad-Sekwańskich wzorów?
 Ostatniego wieczora od dawnych wieczorów,
 Wielką czują różnicę sceny przyjaciele,
 Widzą wiele starania, widzą skutku wiele.
 Każdy krok jest pewniejszy, w poruszeniach ręki,
 W poskokach, w ułożeniu, nowe widać wdzięki.
 Pracuj piękna Ludmiło! a w naszej krainie,
 I Terpsychory sztuka w krótki czas zasłynie;
 Przykład twój innych przejmie, ochoty im nada,
 Niebędziemy na obcych spoglądać zazdrośnie,
 Wzrastać będzie ochocza nad Wisłę osada,
 Tak jak teraz gust dobry coraz bardziej rośnie,
 Od chwili, jak Osiński rzędem sceny włada,

Z A G A D K A.

Od najlepszego Malarza,
Daleko trafniej maluję.
Bardzo to często się zdarza,
Że brzydkim humor popsuję.

Przy mnie powaby bronię przed upadkiem,]
Widzę grymasy kobiéce,
Posiadam ich tajemnicę,
Bo jestem milczącym świadkiem.

Słowo Szarady 1. w przeszłym Numerze umieszczonej jest: Ser-ce. Szarady 2. Nie-bo.

Prayłocza się do tego Numeru rycina wystawiająca JPana ZDANOWICZA w roli Pigułki, w Szarlatańie Operze oryginalnej Aloizego ŻÓŁKOWSKIEGO z muzyką Karola Kurpińskiego.

